

Zes lesbrieven over Jodenvervolging

Tijdens het project Stolpersteine op Voorne-Putten, ontstond het idee om voor de scholen een lesbrief te schrijven.

In 2011 werden de eerste lesbrieven gepresenteerd aan de scholen in Brielle, Westvoorne en Hellevoetsluis. Begin dit jaar kwamen ook de lesbrieven voor de scholen in Heenvliet, Zuidland en Spijkenisse klaar.

Die van Hellevoetsluis is herschreven omdat er meer bekend werd over Roosje Frenkel, die ene Joodse vrouw die daar woonde.

Ze zijn samengesteld door Riet de Leeuw van Weenen en voor een passende lay-out zorgde Michiel de Leeuw van Weenen.

De lesbrieven zijn digitaal gestuurd naar de gemeentebesturen met de vraag deze te verspreiden onder de plaatselijke scholen.

Iedereen die deze lesbrieven wil lezen kan ze vinden op www.sjoelbrielle.nl. Wilt u de lesbrief via e-mail ontvangen, dan kan dat via het volgende e-mailadres: riet@sjoelbrielle.nl.

Slim geven en schenken

.... bijvoorbeeld aan de Sjoel Brielle

De meesten van u weten dat de herbouw van de Sjoel destijds een particulier initiatief is geweest. Tot op heden wordt de financiële exploitatie jaarlijks sluitend gekregen door giften en schenkingen van mensen die zich betrokken voelen bij dit project.

Het stichtingsbestuur heeft natuurlijk wel eens momenten gekend dat de kas leeg raakte maar tot op heden zijn we, mede dank zij u, in staat om de boel draaiende te houden.

Digitaal project

Maar het bestuur wil verder gaan met het uitdragen en in stand houden van haar gedachtengoed. Er zijn concrete plannen om het verhaal van de Sjoel en haar oorspronkelijk gebruikers, middels digitale media, te vertellen. In de grote zaal komen een scherm en een vaste beamer. Verder worden in het gebouw kleinere schermen geplaatst waarop de functie en het gebruik van de Sjoel worden verteld en uitgebeeld.

Daarvoor is geld nodig en dat brengt ons op het onderwerp: slim geven en schenken.

Lijfrentepolissen

Velen van ons hebben eind vorige eeuw een vorm van een lijfrentepolis afgesloten om fiscale redenen. De jaarlijkse uitkeringen van deze polissen moet u opgeven voor de inkomstenbelasting. Daardoor gaat een belangrijk deel van dit geld naar de belastingdienst.

Maar gelukkig heeft de overheid de mogelijkheid geschapen om de uitkering belastingvrij te laten plaatsvinden. Indien u besluit om de jaarlijkse uitkeringen, geheel of gedeeltelijk, te schenken aan de Sjoel, dan hoeft over dat deel niet te worden afgerekend met de fiscus. Voorwaarde is wel dat deze schenking door een notaris wordt vastgelegd.

Wilt u meer weten over deze gunstige manier van schenken, dan kunt u contact opnemen met bestuurslid Jan Bienefelt, telefoon 0181-459910 of via bienefeltjan@kpnplanet.nl.

Schenking middels een legaat

Het komt steeds meer voor dat mensen een deel van hun nalatenschap bestemmen voor een goed doel. Begrijpelijk dat je zo iets goed wilt regelen.

De schenking kan een geldbedrag zijn maar ook bepaalde goederen zoals een kunstwerk of onroerend goed. Deze schenkingen worden een legaat genoemd en indien de begunstigde de Sjoel is, dan is de schenking vrijgesteld van successierechten. Dit betekent dat de volledige waarde van de schenking naar de Sjoel gaat. Een legaat regelen gaat via de notaris door middel van een testament.

Op zaterdag 29 maart a.s. tijdens de goede doelenmiddag in de Sjoel, is een notaris aanwezig zijn om informatie te verschaffen over onder meer genoemde manieren van geven en schenken. U bent in de Sjoel welkom vanaf 14.00 uur.

Uit de boekenkast

In onze boekenkast staat een heel bijzonder boek:

De Brielse Sjoel in haar verhalen.

Het is in 2011 geschreven door dominee Egbert Rietveld, initiatiefnemer en jarenlang voorzitter van de Stichting Behoud Synagoge Brielle.

In dit boek vertelt hij de verhalen over voorwerpen die in de loop der jaren aan de Sjoel zijn geschonken en verband houden met de Joodse traditie en weggevoerde Joodse families.

Ontroerende verhalen

De meeste voorwerpen zijn in een tweetal vitrines te zien. Elk voorwerp met een eigen geschiedenis. Sommige voorwerpen werden sinds de oorlogsjaren bewaard door niet-Joodse families.

Egbert vertelt over bijzondere kenmerken in de Sjoel en over de geschonken voorwerpen. Over alles heeft hij een ontroerend verhaal geschreven, zoals over de zilveren jad, de grote chanoekia, een sjofar, de Estherrol, een rabbijnenbijbel, het Monument, de Davidster, de gevelsteen en over de blauwe glazen schaal uit Hebron, die door Joodse en Palestijnse jongeren werd geschonken toen de Sjoel in 2005 in gebruik werd genomen. Verhalen om te lezen en nog eens te lezen.

Het zijn verhalen over de herkomst van de voorwerpen en waarom de meeste nu bij ons in de vitrine staan. Veel foto's van kenmerken in de Sjoel en de geschonken voorwerpen zijn in het boekje opgenomen. Wat zouden we dit boekje graag bij een groot aantal mensen in de kast zien.

Het boekje telt 80 pagina's en kost voor de vrienden van de Sjoel € 7,50 euro (inclusief verzendkosten).

De opbrengst komt geheel ten goede aan de Sjoel.

Programma Sjoel 2014

Hieronder staat het (voorlopige) programma in de Sjoel voor de komende maanden. Kijk voor eventuele aanpassingen en wijzigingen op onze website: www.sjoelbrielle.nl.

Kleinschalige goededoelenmarkt

Op zaterdag 29 maart a.s. organiseren we wederom een kleinschalige goededoelenmarkt.

Geven aan grote organisaties roept steeds meer weerstanden op als gevolg van bureaucratische toestanden en ondoorzichtige geldstromen. Mensen zijn zeker bereid om geld te geven, maar willen er dan ook zeker van zijn dat die gelden op de juiste plek terecht komen en goed worden besteed. Het Sjoelbestuur heeft een aantal kleinschalige organisaties uitgenodigd. Door middel van een kleine presentatie geven zij inzicht in wat ze beweegt en wat ze doen om anderen te helpen. Overeenkomst tussen hen is dat al het werk wordt gedaan door vrijwilligers, waardoor al het geld naar het goede doel gaat. Er blijft niets aan de spreekwoordelijke strijkstok hangen.

Op verzoek van het Sjoelbestuur is ook een notaris aanwezig om u te informeren over de mogelijkheden om fiscaal op de juiste manier te schenken.

Bevrijdingsfestival

Het eerste weekend van mei staat Brielle weer in het teken van het bevrijdingsfestival. In de Sjoel is dan een tentoonstelling te zien over veel wat met de oorlog te maken heeft. Het is tegelijkertijd

de bedoeling dat deze expositie, waarbij nauw wordt samengewerkt met het Historisch Museum Den Briel en het Streekarchief Voorne-Putten Rozenburg, ook buiten dat weekend om gedurende enkele weken is te bezichtigen.

Expositie schilderijen

Van vrijdag 16 tot en met maandag 20 mei laat schilderes Wil Campbell haar werk zien in de Sjoel. De meeste werkstukken zijn ook te koop. Mevrouw Campbell heeft veel Brielse onderwerpen geschilderd en daarnaast ook dieren en schepen. De bedoeling is dat ze met deze verkooptentoonstelling een formele afsluiting geeft aan haar productieve schildersloopbaan. Dus wilt u mooie schilderstukken bekijken of kopen, dan is dit uw kans.

Israëlische liedjes

Op zondag 13 april is er een heel bijzondere voorstelling in de Sjoel: café-chantant Asher. Het bekende restaurant aan de Hoogstraat in Schiedam komt uiteraard niet naar Brielle, maar wel de man die er tussen en tijdens de gangen voor het nodige vertier verzorgt. Asher brengt Israëlische en andere liedjes met een grap en een lach. Een aanbeveling om deze unieke mogelijkheid niet aan uw neus voorbij te laten gaan.

De voorstelling in de Sjoel begint om 14.00 uur; de deuren gaan een half uur van tevoren open. De toegangsprijs bedraagt 10 euro, maar donateurs en vrienden van onze Stichting Behoud Synagoge Brielle betalen slechts 6 euro.

Van de penningmeester

Financieel overzicht 2013 (samenvatting)

	werkelijk	begroot		werkelijk	begroot
Inkomsten	2013	2014	Uitgaven	2013	2014
Giften	8.468	9.000	Gebouw vaste lasten	9.103	10.000
Legaten	7.500		Gebouw beheer	3.191	3.200
Verhuur	13.421	14.000	Aanschaf inventaris	320	500
Verkoop artikelen	144	150	Administratiekosten	1.202	800
Verkoop consumptie	413	500	Bankkosten	298	350
Rente	704	450	Hypotheekrente	16.981	16.760
			Representatiekosten	112	100
Nadelig saldo	691	7.610	Inkoop boekjes	134	
Totaal	31.341	31.710	Totaal	31.341	31.710
Aflossingen 2013	werkelijk		Aflossingen 2014		begroot
Hypotheek	12.096		Hypotheek		12.096
Lening	8.000		Lening		8.000
totaal	20.096		totaal		20.096
Balans per 31 december			Passiva	2013	
Activa	2013		bankkosten 4e kwartaal	78	
Gebouwen WOZ-waarde	188.000		Hypotheek 1	285.000	
Inventaris	13.000		Hypotheek 2	127.184	
Liquide middelen			Obligatielening	14.270	
1. Rabo betaalrekening	112		Achtergestelde lening	32.000	
2. Rabo spaarrekening	35.185		Kortlopende schulden	373	
3. ING bank betaalrekening	121		Eigen vermogen	-220.751	
4. Kas	10				
Vorderingen	1.726				
	238.154			238.154	

Toelichting

Onze oproep in de laatste nieuwsbrief om een gift te doneren heeft een positief resultaat gehad. Stond de teller van de giften op 1 september 2013 op € 4.470; op 31 december kon het jaar worden afgesloten met een bedrag van € 8.468. Een mooi resultaat, waar wij alle gevers hartelijk dank voor zeggen. Dankzij een legaat in 2013 kon het jaar worden afgesloten met een klein negatief saldo van € 691.

De lasten van het gebouw hebben betrekking op vaste uitgaven voor energie, water, afvalheffing, gemeentelijke belastingen, waterschap en het alarm. De beheerkosten hebben o.a. betrekking op het schoonmaken van het gebouw en de aanwezigheid van een vaste medewerker.

Een terugkerende jaarlijkse grote uitgave is de hypotheekrente (€ 16.981). In 2013 werd er € 12.096 afgelost op de hypotheek. Daarnaast werd er € 8.000 afgelost op een achtergestelde lening. Deze aflossingen (totaal € 20.096) werden betaald uit een in 2012 ontvangen legaat.

Vooruitblik 31 december 2014

Uit de begroting 2014 blijkt dat er een tekort ontstaat van € 7.610. Dit tekort wordt nog groter door verplichte aflossingen in 2014 ten bedrage van € 20,096. Uit de balans blijkt dat er op

31 december 2013 een tegoed op de bank was van € 35.428. De verwachting is dat dit saldo op 31 december 2014 is afgenomen tot € 6.000. Het jaar 2015 wordt dus financieel een heel moeilijk jaar.

Om de inkomsten te verhogen heeft het bestuur verschillende initiatieven genomen.

- Er wordt gewerkt aan een digitaal project waarvan de uitgaven gebaseerd zijn op een bijdrage van sponsoren.
- Om de Sjoel aantrekkelijk te maken voor exposities (schilderijen) is (professionele) verlichting aangebracht.
- Verhoging van de inkomsten uit verhuur. We onderzoeken of het mogelijk is om het verhuren van de Sjoel in eigen hand te nemen.
- Het gebouw is geschikt voor bijvoorbeeld het vieren van een verjaardag, een receptie, het sluiten van een huwelijk e.d. Overweeg eens of u het gebouw zou willen huren. Maar misschien is er iemand in uw kennissenkring die het gebouw wil huren. Heeft u of anderen belangstelling, neem dan contact op met Jan Bienefelt.

Bij deze nieuwsbrief treft u een acceptgirokaart aan – voorzien van IBAN-nummer - om uw bijdrage over te maken. U kunt uw gift voor 2014 overmaken door gebruik te maken van de acceptgirokaart. Voor ons is het goedkoper als u uw gift via internetbankieren overmaakt.

rekening	oud rekeningnummer	nieuw rekeningnummer (IBAN)
ING rekening	197 60 05	NL54 INGB 0001 9760 05
RABO rekening	3654 29 333	NL10 RABO 0365 4293 33

Herdenking

Tijdens de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst op 28 oktober 2013, vertelde Joyce van der Reiden (op de foto achter het spreekgestoelte), een kleindochter van Maurits en Wil Philipse over haar oude oma (betovergrootmoeder) van 97 jaar die samen met haar dochter Pien, zoon Jaap en schoondochter Rica in 1942 uit Brielle werd weggehaald. Niemand van hen kwam terug. Door een aantal sprekers, onder wie Betty van Viegen, de burgemeester van Brielle, en burgemeester Peter de Jong van Westvoorne, werd over iedere familie iets verteld. En voor alle 45 gedeporteerden werden door de aanwezigen kaarsen aangestoken. (foto Corrie de Rooij)

Elk jaar wordt in de Sjoel een herdenkingsbijeenkomst gehouden. Voor dit initiatief van de Stichting Behoud Synagoge Brielle is altijd veel belangstelling en waardering.

Expositie oude foto's Brielle

Wie heeft er foto's van Brielle van vroeger en wil die graag ook aan anderen laten zien? Dit is het idee achter de expositie die de Sjoel wil organiseren. Brielle is een oud stadje dat ongetwijfeld ontelbare keren op de gevoelige plaat is vastgelegd, waarschijnlijk al van het allereerste moment dat er foto's konden worden gemaakt. Niet alleen door professionele fotografen, maar zeker ook door de Briellenaren zelf. En naar die laatste foto's is de Sjoel nu op zoek om ze vervolgens in de vorm van een expositie in de voormalige synagoge aan de Turfkade aan iedereen te kunnen laten zien. Het gaat om foto's die het oude Brielle laten zien. Het zou natuurlijk

helemaal prachtig zijn als er foto's tussen zitten van de synagoge van voor de Tweede Wereldoorlog. En misschien kan iemand ook vertellen hoe het er binnen uit heeft gezien. In de oorlog zijn alle Brielse Joden weggevoerd en is alles (interieur, archief, documentatie en dergelijke) verloren gegaan. Het gebouw is vervolgens meer dan zestig jaar een pakhuis geweest.

Wie foto's van het Brielle van vroeger heeft en ze in de Sjoel wil laten zien, kan contact opnemen met Jan Wolters.

Het eenvoudigst is om te bellen (0181 415774) of een e-mail te sturen: jcwolters@kpnmail.nl.

Overleden

De afgelopen periode hebben we afscheid moeten nemen van twee (oud) bestuursleden. In november werden we geconfronteerd met het plotseling overlijden van Anne Marie Doorackers, de secretaris van ons bestuur gedurende vele jaren. Van ons voormalige

bestuurslid Jaap Heimans wisten we al enige tijd dat hij ernstig ziek was. Zijn overlijden eind januari kwam toch nog snel en onverwacht. Als bestuur leven we bijzonder mee met de naasten van Anne Marie en Jaap in het dragen van dit zware verlies.

Gegevens stichting en exploitatiewerkgroep

Secretariaat

(0181) 410 755

secretaris@sjoelbrielle.nl

Penningmeester

(0181) 416 910

penningmeester@sjoelbrielle.nl

Voor donaties en giften

Stichting Behoud Synagoge Brielle

giro 1976005

Ledenadministratie

(0181) 452 895, riet@sjoelbrielle.nl

Verhuur en exploitatie

verhuur@sjoelbrielle.nl

(0181) 470 444

Activiteiten op cultureel gebied

cultuur@sjoelbrielle.nl

Educatie en contact met scholen

Elsa Galinsky (0181) 417 397

Rondleidingen met gids

Taetske Vollmuller (0181) 452 583

Beheerder

Adrie de Vroome (0181) 417 468

